

VEILIGHEIDSREGIO
BRABANT-NOORD

Veiligheidsregio Brabant-Noord
Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch

T 073-6889555
F 073-6889599

Aan de Raden van de aangesloten gemeenten

Datum	05 februari 2015	Behandeld door	M.C.H.G. Glaudemans	Bijlagen	2
Onze referentie	2015-U2631	Telefoon	088-0208195		
Uw referentie		E-mail	m.glaudemans@brwbn.nl		
Zaaknummer	BBN13-22005				
Onderwerp	Zienswijzeverzoek Beleidskader 2016 en 3e wijziging programmabegroting 2015				

Geachte Raad,

Voor u liggen de nota's "Beleidskader 2016 Veiligheidsregio Brabant-Noord" en "3e wijziging van de Programmabegroting 2015".

Het beleidskader 2016 geeft onder andere de uitgangspunten voor de programmabegroting 2016-2019 van de Veiligheidsregio weer. Vanwege de bezuinigingen presenteren wij een "beleidsarm" beleidskader, waarbij "nieuw voor oud" als uitgangspunt is gehanteerd. Het kader bevat één nieuw –majeur- thema dit jaar: het opzetten van het Programma bevolkingszorg. De start van dit programma is voorzien vanaf 2015, terwijl het voorliggende beleidskader voorziet in de structurele financiering van het programma vanaf 2016. Daarom wordt het beleidskader vergezeld door een begrotingswijziging 2015, die voorziet in de incidentele financiering waarmee het Programma bevolkingszorg in 2015 van start kan gaan.

Achtereenvolgens worden in deze notitie behandeld:

- het beleidskader, met als voornaamste onderdeel de toelichting van het Programma bevolkingszorg;
- de 3^e wijziging van de Programmabegroting 2015 en
- de te vormen Reserve Bevolkingszorg.

Beleidskader 2016

Technische uitgangspunten

Voor de samenstelling van de verschillende onderdelen van de programmabegroting hebben wij de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

- BBN volgt de technische uitgangspunten van de gemeente 's-Hertogenbosch;
- GHOR volgt de technische uitgangspunten van de gemeente Tilburg;
- GMC volgt de technische uitgangspunten van de gemeente 's-Hertogenbosch;
- Bevolkingszorg volgt de technische uitgangspunten van de gemeente 's-Hertogenbosch.

De loon- en prijsindexen voor 2016 zijn voorlopige cijfers en zullen pas begin april 2015 definitief zijn bij de vaststelling van het Beleidskader 2016.

Toelichting op het Programma Bevolkingszorg

Algemeen

Bevolkingszorg is de verzamelnaam van alle *gemeentelijke* processen in de crisisbeheersing. Het doel van Bevolkingszorg is om zo snel en adequaat mogelijk zorg te verlenen aan burgers die deze nodig hebben bij een ramp of crisis. De gemeentelijke en regionale taken hierin zijn als volgt wettelijk vastgelegd:

- *Wet Veiligheidsregio's, Artikel 7 lid 1*
De burgemeester draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft, alsmede over de daarbij te volgen gedragslijn.
- *Wet Veiligheidsregio's, Artikel 36*
Het bestuur van de veiligheidsregio wijst een functionaris aan die is belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis.

De bevolkingszorgprocessen richten zich op:

- **Crisiscommunicatie:** Crisiscommunicatie speelt in op de informatiebehoefte die bestaat bij burgers op het moment dat een crisis of ramp zich voordoet. Tevens wordt via communicatie een handelingsperspectief geboden en wordt betekenis gegeven aan de ramp die zich heeft voorgedaan.
- **Acute bevolkingszorg:** Hier kan worden gedacht aan de opvang van slachtoffers.
- **Herstelzorg:** Gedacht kan worden aan nazorg-activiteiten.

Om alle processen naar behoren uit te kunnen voeren, dienen functionarissen voldoende vakbekwaam te zijn en ook te blijven. Er zijn functiekaders beschikbaar (met bijbehorende opleidingen) die de basis bieden voor uniformiteit en kwaliteit in de *gemeentelijke* crisisbeheersing.

Vanuit de gedachte van proportionaliteit¹⁾ wordt in de functiestructuur van bevolkingszorg een onderscheid gemaakt tussen de (meest) cruciale functies en de overige functies (zie hieronder).

Aanleiding: Staat van de Rampenbestrijding 2013 Veiligheidsregio BN

In maart 2013 heeft de Inspectie Veiligheid en Justitie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie een rapport over de Veiligheidsregio Brabant-Noord uitgebracht, genaamd '*Staat van de Rampenbestrijding 2013, Onderzoek Rampenbestrijding op Orde periode maart 2010 - oktober 2012*'. Een belangrijke aanbeveling uit dit rapport was om op korte termijn een zogenoemd functionarisvolgsysteem en een evaluatiesysteem te implementeren waardoor de regio goed inzicht krijgt in de vakbekwaamheid van alle functionarissen en het functioneren van de hoofdstructuur van de rampenbestrijding.

De hoofdstructuur van de rampenbestrijding bestaat onder andere uit:

- één team bevolkingszorg (of, afhankelijk van de aard van de ramp of crisis en de wijze waarop deze zich ontwikkelt, meer teams bevolkingszorg);
- een *gemeentelijk* beleidsteam bij een lokale **ramp of crisis**, of een *regionaal* beleidsteam bij een bovenlokale ramp of crisis.

Regionalisering, ondersteuning Functiestructuur Bevolkingszorg

Op 27 juni 2013 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord ingestemd met de uitwerking van de *Functiestructuur bevolkingszorg*. Dit omdat de schaal van de gemeente vaak te klein is om zelfstandig een grote ramp te kunnen bestrijden. Door middel van intensieve samenwerking kan gekomen worden tot verdere kwaliteitsverbetering, professionalisering en regionalisering van de operationele taken van de gemeentelijke kolom in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Het Dagelijks Bestuur heeft mede naar aanleiding van de bestuursconferentie van 12 maart 2014 in zijn brief van 30 april 2014 referentie 2014-U2112 aangegeven dat met het besluit van 27 juni

¹⁾ De inzet van de functiestructuur bevolkingszorg die echt noodzakelijk is om de nagestreefde doelstellingen (acute zorg, informeren bevolking en herstelzorg) te verwezenlijken.

2013 de organisatie van de gemeentelijke bevolkingszorgprocessen impliciet is geregionaliseerd. De brief vermeldt in dezen:

'Met het oog op de organisatie en gezamenlijke bekostiging van de gemeentelijke crisisbeheersingsprocessen kunt u een voorstel tegemoet zien om de ondersteuning van deze taken aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord op te dragen.'

Daarom wordt nu het programma Bevolkingszorg (lees: Oranje Kolom = gemeentelijke processen in de crisisbeheersing en rampenbestrijding) als vierde "kolom" (apart) in de gemeenschappelijke regeling opgenomen. Deze aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) zal samen met andere noodzakelijke wijzigingen, waaronder het uittreden van de Politie uit de GR, t.z.t. afzonderlijk ter besluitvorming aan de deelnemende gemeenten worden voorgelegd.

De nu door de VR reeds uitgevoerde taken en corresponderende budgetten (nu ondergebracht bij de brandweer) zullen naar het Programma bevolkingszorg worden overgeheveld. Verder zullen de gemeenten hun eigen budgetten ten behoeve van de verdere regionalisering van bevolkingszorgtaken moeten overhevelen naar de Veiligheidsregio. De heer Mr J.M. (Jeroen) Smarius, Coördinerend gemeentesecretaris van de Veiligheidsregio Brabant-Noord, wordt ambtelijk secretaris voor het Programma bevolkingszorg.

Inrichting Bevolkingszorg t/m 2014

Cruciale functies

Zoals hierboven genoemd, kent de Functiestructuur bevolkingszorg nu zeven cruciale functies die vanuit de gemeenten zijn ingevuld:

1. Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC);
2. Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz);
3. Strategisch Communicatieadviseur Beleidsteam;
4. Hoofd (actiecentrum) Communicatie / Teamleider Persvoorlichting/Publieksvoorlichting;
5. Hoofd Informatie (HIN) / Hoofd Ondersteuning Bevolkingszorg (HON);
6. Hoofd Publieke Zorg;
7. Teamleider Opvang.

Zeven gemeentesecretarissen vervullen hierbij de rol van Algemeen Commandant Bevolkingszorg, een spilfunctie onder leiding van de Coördinerend Gemeentesecretaris.

Keuze voor twee personele unies

Op 3 april 2013 heeft het algemeen bestuur gekozen voor één functiestructuur welke ingevuld wordt door twee personele unies: één ingevuld door de samenwerking van gemeenten in de regio en één ingevuld door de gemeente 's-Hertogenbosch, waarbij de kosten vanwege de personele unie van de gemeente 's-Hertogenbosch voor haar eigen rekening komen. Met dien verstande dat de vakbekwaamheid van alle functionarissen gelijk is en dat bij een inzet in de gemeente 's-Hertogenbosch eerst een beroep wordt gedaan op het personeel van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Volledige inrichting Bevolkingszorg m.i.v. 2015

Vooraf: Omdat het beleidskader 2016 niet voorziet in de beoogde start vanaf 2015 en het de wens van het bestuur van de veiligheidsregio is om toch al in 2015 te starten, wordt een begrotingswijziging voor 2015 voorgesteld. Hiervoor verwijzen wij u naar het (bijgevoegde) onderdeel "3e wijziging van de Programmabegroting 2015".

• De functiestructuur Bevolkingszorg

Een volledige inrichting van de functiestructuur veronderstelt de uitoefening van in totaal 25 functies. 7 Daarvan zijn reeds ingericht (zie hiervoor).

Daarenboven moet worden gekomen tot de inrichting van de volgende functies:

Voor het proces *communicatie*:

8. Communicatieadviseur Regionaal Operationeel Team;
9. Communicatieadviseur Commando Plaats Incident;
10. Persvoorlichters;

11. Publieksvoorlichters;
12. Omgevingsanalisten;
13. Informatiecoördinatoren Crisiscommunicatie;
14. Webredacteuren (incl. crisis.nl).

De overige relevante functies:

15. Burgemeester / Loco;
16. Hoofd opvanglocatie;
17. Hoofd Evacuatie;
18. Teamleider Evacuatie;
19. Teamleider Uitvaartverzorging;
20. Teamleider ruimtebeheer;
21. Teamleider Milieubeheer;
22. Teamleider bouwbeheer;
23. Teamleider preparatie nafase;
24. Liaison SIS (Slachtofferinformatie);
25. Teamleider CRAS (centrale registratie en afhandeling schade).

Deze functies zijn/worden belegd bij bestuurders en medewerkers werkzaam bij onze gemeenten. Om over alle 25 functies te allen tijde te kunnen beschikken, dienen voor alle 25 functies afzonderlijk verschillende functionarissen beschikbaar te zijn.

- **Opleiden, trainen en oefenen**

Van belang is dat deze functionarissen, voor de uitoefening van hun functie binnen de functiestructuur Bevolkingszorg ten tijde van een crisis, zijn opgeleid, getraind en geoefend. Hiervoor is een meerjarig beleidsplan 2015-2018 opgesteld.

- De eerste 14 functies zijn van zodanig belang bevonden dat de Veiligheidsregio zorgdraagt voor het opleiden, trainen en oefenen van de beschikbare medewerkers.
- Functies 15 tot en met 25 zijn van lokaal belang. Gemeenten zullen zelf zorgdragen voor de opleiding, training en oefening ten behoeve van de uitoefening van deze functies.
- De expertteams Bevolkingszorg²⁾ nemen, in overleg met de lokale ambtenaar Openbare orde en veiligheid (AOV-er), het opleiden, trainen en oefenen, voor zover noodzakelijk, van het hoofdproces waarover men gaat, voor hun rekening.
- De lokale AOV-er neemt, in samenspraak met het expertteam, het algemene deel van de crisisbeheersing voor zijn rekening (basiskennis functionarissen en collegeleden).

- **Multidisciplinair oefenen**

De regio blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van het multidisciplinaire oefenen waarbij onder meer burgemeesters (en loco's) worden geoefend in de uitvoering van hun bestuurdersrol in een gemeentelijk beleidsteam (GBT) en/of regionaal beleidsteam (RBT).

- **Het Actiecentrum Communicatie**

De spil van de communicatiefunctie tijdens een crisis ligt in het Actiecentrum Communicatie. Daar komt alle informatie bij elkaar en vandaaruit worden de lijnen uitgezet. In het Actiecentrum Communicatie worden alle taken op het gebied van publieks- en persvoorlichting uitgevoerd: persvoorlichting, publieksvoorlichting, webredactie en omgevingsanalyse. Uitgangspunt zijn de doelstellingen van communicatie: informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving. Om het actiecentrum structureel te bekostigen, is jaarlijks een bedrag van € 18.000 nodig voor onder meer beheer, onderhoud en back-up van verbindingen.

²⁾ Voor de voorbereiding (uitwerking) van de bevolkingszorgprocessen zijn regionale expertteams ingericht. Deze regionale expertteams hebben een adviserende rol en zijn, als een soort van regiegroep, onder leiding van de verantwoordelijk gemeentesecretaris verantwoordelijk voor het eenduidig beschrijven van de processen. Een expertteam bestaat naast de verantwoordelijk gemeentesecretaris uit een vertegenwoordiger van de Coördinatiegroep Bevolkingszorg. Deze fungeert als secretaris en vertegenwoordiger van de gemeenten.

- **Ondersteuning Programma Bevolkingszorg**

Ter ondersteuning van het programma Bevolkingszorg zijn er binnen de Brandweer 2 medewerkers specifiek belast met Bevolkingszorg. Het betreft een beleidsmedewerker Communicatie (0,4 fte) en de specialist Bevolkingszorg (0,8 fte). De hiermee gemoeide kosten ten bedrage van € 99.400 zullen worden overgeheveld van de brandweer naar het Programma Bevolkingszorg.

De kosten voor overhead (waaronder overige personeelskosten en kantoorkosten) komen, uit administratief-praktische redenen, ten laste van de brandweer.

- **De uitvoering van bovenregionale bevolkingszorgtaken**

Landelijk is het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) belast met de ontwikkeling en uitvoering van meer bovenregionale bevolkingszorgtaken. Genoemd kunnen worden:

- de ontwikkeling van een systeem voor de registratie van slachtoffers: Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS), voorheen het Centraal Registratie- en Informatie Bureau (CRIB);
- de landelijke borging van *crisiscommunicatie*. Het betreft hier het opzetten en beheren van het bovenregionale Expertteam crisiscommunicatie. Dit team is van en voor de veiligheidsregio's. Het team kan worden ingeroepen (24u/7d) door de gemeenten in de veiligheidsregio's bij crisissituaties en rampen en biedt als invliegteam kennis, expertise en bijstand. De omvang van het team is maximaal 25 tot 30 personen die afkomstig zijn uit de veiligheidsregio's. Brabant-Noord zal vanaf 2015 capaciteit beschikbaar stellen voor dit team. De financiële bijdrage aan de crisiscommunicatiepool bedragen € 3.600 per regio, per jaar.
- de landelijke borging van "*GROOTER*". Het project GROOTER is uitgevoerd om te komen tot een verdere professionalisering van Bevolkingszorg en om de onderlinge uitwisselbaarheid tussen functionarissen van gemeenten en veiligheidsregio's te verbeteren, onder meer door het benoemen van kwalificatieprofielen en opleidingskaders. Landelijk heeft het Veiligheidsberaad het onderhoud van dit project neergelegd bij het IFV. De structurele kosten bedragen € 6.920 per regio, per jaar.
- de landelijke borging van "*Bevolkingszorg op orde*". Tijdens een crisis of een ramp moet de overheid het principe loslaten dat zij in elk opzicht voor alle getroffensten moet zorgen. Zelfredzame burgers moeten in staat worden gesteld om hun eigen weg te gaan en wanneer dat nodig is, moeten zij daarin gefaciliteerd en gestimuleerd worden door de overheid. Bevolkingszorg moet zich zodoende concentreren op de niet-zelfredzamen. Dienaangaande zijn prestatie-eisen geformuleerd. Voor het actueel houden van onder meer deze prestatie-eisen is een bedrag nodig van € 2.000 per regio, per jaar.
- de landelijke "*Ondersteuning Bevolkingszorg*". In opdracht van het Veiligheidsberaad gaat het IFV de kwaliteit van de opleidingen voor bevolkingszorg beter borgen. Het IFV doet dit in nauwe samenwerking met experts en opleiders uit het werkveld. In concreto gaat het IFV:
 - examens voor functies binnen Bevolkingszorg ontwikkelen, organiseren en afnemen;
 - kwaliteit van examens en beoordelaars borgen;
 - opleidingsinstituten in de markt accrediteren aan de hand van een kwaliteitskader;
 - kwalificatieprofielen en opleidingskaders actualiseren en onderhouden.De kosten hiervan zijn nog niet bekend.

Reeds beschikbare budgetten voor deze taken die nu binnen de brandweer zijn belegd, worden overgeheveld naar het Programma Bevolkingszorg.

- **Financiering Programma Bevolkingszorg**

De financiering van het programma Bevolkingszorg wordt als volgt vorm gegeven:

- **Brandweer**

Vanuit het Programma brandweer zullen de volgende budgetten (structureel) worden overgeheveld naar het Programma bevolkingszorg:

- € 10.000, voor structurele opleidingskosten (loco-)burgemeesters;
- € 99.434, salariskosten 1,2 fte Bevolkingszorg;

Onze referentie: 2015-U2631

- o € 6.000, bijdrage aan het Rode Kruis;
- o **Totaal € 115.434 (18,0 cent per inwoner).**

- **Veiligheidsregio, incidentele kosten 2015**
Voor de uitvoering en implementatie in 2015 stelt de Veiligheidsregio een incidentele bijdrage in het tekort van 2015 van maximaal € 272.246 beschikbaar.
- **Gemeenten vanuit SIS (voorheen: CRIB)**
Vanuit de gemeenten is jaarlijks 3,4 cent beschikbaar vanwege SIS, totaalbedrag €21.853. Deze bijdrage wordt overgeheveld naar het programma Bevolkingszorg.
- **Gemeenten Bevolkingszorg, piket en opleiding cruciale functies**
Vanuit de gemeenten (exclusief 's-Hertogenbosch) is jaarlijks 0,28 cent beschikbaar, totaalbedrag € 138.109. Deze bijdrage wordt overgeheveld naar het programma Bevolkingszorg.
- **Gemeenten benodigde aanvullende dekking**
De extra structurele kosten vanwege het programma Bevolkingszorg bedragen €139.646. Dit resulteert in een aanvullende gemeentelijke bijdrage vanaf 2016 van € 27,6 cent per inwoner.

In het Beleidskader 2016 staan de gevolgen voor iedere gemeente afzonderlijk gespecificeerd.

3^e Wijziging van de Programmabegroting 2015

Zoals eerder beschreven: het beleidskader 2016 voorziet niet in de beoogde start vanaf 2015. Omdat het de wens van het bestuur van de veiligheidsregio is toch al in 2015 te starten, stelt de veiligheidsregio een incidentele bijdrage in het tekort van 2015 van maximaal € 272.246 beschikbaar. Dekking zal plaatsvinden vanuit het verwachte positieve exploitatieresultaat 2014. Mocht het exploitatieresultaat 2014 niet toereikend zijn, dan zal het restant worden onttrokken aan de Reserve convenantgelden. Hiertoe is een begrotingswijziging 2015 opgesteld (zie bijlage 2).

Reserve Bevolkingszorg

Eind 2010 heeft het ministerie van Veiligheid & Justitie éénmalig een bedrag van € 124.586 aan de veiligheidsregio toegekend uit het landelijke restbudget Convenanten veiligheidsregio's, zonder dat aan de besteding daarvan voorwaarden werden gesteld. Op 29 juni 2011 heeft het Algemeen Bestuur besloten daarmee de bestemmingsreserve Risico- en crisiscommunicatie te vormen. Deze reserve is bestemd voor de inrichting van de organisatie van risico- en crisiscommunicatie, de bekostiging van activiteiten op het gebied van risicocommunicatie en het opleiden, trainen en oefenen van de taakorganisatie communicatie en de burgemeesters. In 2015 zal een bedrag van € 30.000 eenmalig worden ingezet ten behoeve van risicocommunicatie bij de veiligheidsregio/brandweer.

Omdat de resterende inzet past binnen bevolkingszorg wordt de naam van de reserve gewijzigd in de reserve Bevolkingszorg. Overschotten en tekorten vanuit het Programma bevolkingszorg worden hieraan toegevoegd respectievelijk onttrokken. Voorgesteld wordt het plafond van de reserve vast te stellen op € 150.000.

Voorstel

1. Instemmen met het Beleidskader voor de Programmabegroting 2016;
2. Instemmen met de instelling van het Programma Bevolkingszorg per 1 januari 2015 en de daaruit volgende 3e wijziging van de Programmabegroting 2015;
3. Instemmen met de vorming van de Reserve Bevolkingszorg en daarmee de huidige bestemmingsreserve Risico- en crisiscommunicatie in 2015 op te heffen waarbij:
 - a. In 2015 een bedrag van € 30.000 eenmalig wordt ingezet ten behoeve van risicocommunicatie bij de veiligheidsregio/brandweer;
 - b. Overschotten en tekorten vanuit het programma Bevolkingszorg toegevoegd dan wel onttrokken worden aan de reserve Bevolkingszorg;
 - c. Het plafond van de reserve Bevolkingszorg wordt vastgesteld op € 150.000.

Advies contactambtenaren

De contactambtenaren hebben in hun vergadering van 12 januari jl. ingestemd met de geformuleerde voorstellen onder de voorwaarde dat de reserve Convenantgelden in 1° aanleg als dekking wordt ingezet. Desgewenst kan deze reserve bij de resultaatverdeling 2014 weer worden aangevuld.

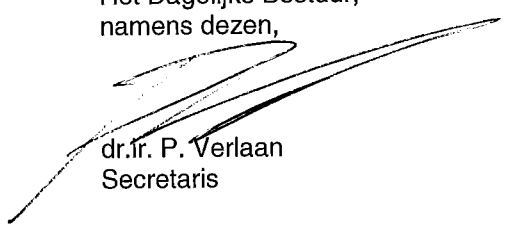
Advies Financiële commissie

De Financiële commissie heeft in haar vergadering van 14 januari jl. eveneens ingestemd met de geformuleerde voorstellen met dien verstande dat zij adviseert om de bestemmingsreserve Risico- en crisiscommunicatie op te heffen en het restant te restitueren aan de deelnemende gemeenten. Verder adviseert zij het plafond van de bestemmingsreserve Bevolkingszorg van €150.000 te verlagen omdat deze te hoog wordt bevonden in relatie tot de jaarlijkse omzet.

Zienswijze

U wordt verzocht om uiterlijk 6 april 2015 uw zienswijze over het beleidskader 2016 voor de Programmabegroting 2016-2019 kenbaar te maken, zodat uw zienswijze kan worden betrokken bij de behandeling van het beleidskader en de geformuleerde voorstellen door het AB op 8 april 2015.

Het Dagelijks Bestuur,
namens dezen,

dr. Ir. P. Verlaan
Secretaris

Bijlage(n)

1. Beleidskader 2016;
2. 3^e Wijziging van de Programmabegroting VR 2015.